

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Навчальний рік 2023-2024

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти **очна**
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань **22 «Охорона здоров'я»**
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність **224 «Технології медичної діагностики та лікування»**
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма **«Лабораторна діагностика»**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс **1-й**

Силабус освітнього компоненту розглянуто
на засіданні кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем громадського здоров'я

Протокол від
“28” серпня 2023 року № 14

Протокол від
“29” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

Голова

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Огнєв Віктор Андрійович - завідувач кафедри, д.мед.н., професор,
2. Мякина Олександр Володимирович - доцент кафедри, к.мед.н, доцент,

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Огнєв Віктор Андрійович , д. мед. н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)	Громадське здоров'я, Основи громадського здоров'я, Доказова медицина з основами сучасної епідеміології, Біостатистика, Організація медико-соціального наукового дослідження, Комунікація в сфері охорони здоров'я Сайт університету: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=232%3A2011-05-19-08-08-34&catid=7%3A2011-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk АСУ: http://31.128.79.157:8080/profile Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4918 ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7319-1424 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208735130
Контактний телефон	+38-099-95-47-120, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	va.ohniev@knmu.edu.ua
Консультації	понеділок 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Чухно Інна Анатоліївна , доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к.держ.упр., доцент,
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.)	Біостатистика, громадське здоров'я, якість освіти, соціально-економічний розвиток територій, інновації в управлінні та економіці, управління та фінансування в сфері охорони здоров'я Сайт університету: https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-gromadskogo-zdorov-ya-ta-upravlinnya-ohoronoyu-zdorov-ya/ АСУ: http://31.128.79.157:8080/self/general-info Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=43 ORCID: 0000-0003-1661-5328
Контактний телефон	707-72-02; 0939424466
Корпоративна пошта викладача	ia.chukhno@knmu.edu.ua
Консультації	Середа, 16.00-17.00
Локація	Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, ННІ ЯО

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Нестеренко Валентина Геннадіївна , доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, к.мед.н.

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше	Громадське здоров'я, public health, менеджмент охорони здоров'я, проектний менеджмент; Сайт університету: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=232%3A2011-05-19-08-08-34&catid=7%3A2011-05-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk АСУ: http://31.128.79.157:8080/profile Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=1039 ORCID : 0000-0002-3773-9525
Контактний телефон	+38-095-30-71-170, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	vh.nesterenko@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Четвер 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Мякина Олександр Володимирович , доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше	Громадське здоров'я, Основи громадського здоров'я, Доказова медицина з основами сучасної епідеміології, Біостатистика. Методологія наукової роботи. Діловодство. Соціальна робота. Історія медицини. Сайт університету: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=232%3A2011-05-19-08-08-34&catid=7%3A2011-05-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk АСУ: http://31.128.79.157:8080/profile Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=9486
Контактний телефон	+38-096-30-50-992, 057-707-73-88
Корпоративна пошта викладача	ov.miakina@knmu.edu.ua
Консультації	вівторок 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Методологія наукової роботи» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Лабораторна діагностика» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров’я”, спеціальності 224 “Технології медичної діагностики та лікування”.

Опис освітнього компоненту (анотація).

Освітній компонент «Методологія наукової роботи» розглядає питання сутності науки та її ролі для розвитку суспільства; наукового продукту та його видів. Особливо корисним вважається розділ особливостей вибору напряму та планування науково-дослідної роботи, її організації.

Розглядаються питання сутності наукової інформації та основних засад роботи з нею; особливості захисту інтелектуальної власності.

Освітнім компонентом в розгорнутій формі представлені особливості наукової діяльності, її організації та ефективності, а також особливості наукової роботи студентів, молодих дослідників та науковців, що вже склалися та опанувати навички використання цих знань для організації власної професійної та наукової діяльності.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Методологія наукової роботи» значне місце відведено вивченню теоретичних аспектів та опануванню практичних питань особливостей виконання та оприлюднення (презентації, публікації, захисту) різних видів наукових досліджень та впровадженню їх в практичну діяльність.

Міждисциплінарні зв’язки: освітній компонент «Методологія наукової роботи» тісно пов’язана з питаннями, компетентностями і навичками, які здобувають студенти при вивченні таких освітніх компонентів, як «Біостатистика», «Основи доказової медицини», «Основи громадського здоров’я», а також «Етичні норми в громадському здоров’ї». Загалом, зміст освітнього компоненту також пов’язаний практично з усіма обов’язковими та вибірковими компонентами програми, адже вона формує уявлення про особливості організації та здійснення наукових досліджень у сфері громадського здоров’я за будь-яким напрямом.

Пререквізити: вивчення освітнього компоненту «Методологія наукової роботи» ґрунтується на володінні необхідних знань що мають бути вирішені у процесі вивчення освітнього компоненту: засвоєння знань: щодо видів науково-дослідних робіт та вимог ВАК України до наукових публікацій; стосовно законів і категорій логіки науки та логічними формами наукового мислення; про методологічні рівні, принципи і методи наукового пошуку.

Постреквізити: Отримати знання, навички та придбати компетенції оцінювати вироблення умінь у використанні методологічних рівнів та принципів у ході здійснення наукового пошуку; щодо застосування методологічних принципів і методів наукового дослідження; оформлення рукопису наукового дослідження та його презентації на захисті. Вдосконалити організацію та поліпшення діяльності фахівців.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE:

<https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=448>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту «Методологія наукової роботи» є опанування знаннями та вміннями щодо застосування закономірностей наукового пізнання, логічних законів та форм, рівнів методології, принципів і методів наукового пошуку, а також оформлення та представлення на захист результатів проведеного наукового дослідження.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- засвоєння знань: щодо видів науково-дослідних робіт та вимог ВАК України до наукових публікацій; стосовно законів і категорій логіки науки та логічними формами наукового мислення; про методологічні рівні, принципи і методи наукового пошуку.

- вироблення умінь:

- у використанні методологічних рівнів та принципів у ході здійснення наукового пошуку;

- щодо застосування методологічних принципів і методів наукового дослідження;

- оформлення рукопису наукового дослідження та його презентації на захисті.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент.

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі лабораторної медицини та в освітньому процесі, що передбачає застосування теоретичних засад і методів лабораторної діагностики з метою комплексної оцінки морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнтів; встановлювати лабораторний діагноз, проводити санітарно-гігієнічну експертизу.

загальні:

ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК06. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність працювати автономно та в команді

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Застосовувати професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 2. Знаходити рішення у професійній діяльності, мати достатню компетентність в методах самостійних досліджень, бути здатним інтерпретувати їх результати.

ПРН 3. Володіти та застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань.

ПРН 7. Демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти, демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

- **Соціальні навички**
- **Лідерські якості**
- **Способи мислення.**

Навчання за ОП дозволяє здобути соціальні навички як через фахові освітні компоненти, які містять в собі соціальні елементи для роботи за напрямом громадське здоров'я, блоку вибіркового освітніх компонентів (які сприяють розвинення та вдосконалення способів мислення, професійних, світоглядних, громадських якостей, морально-етичних цінностей), так і через проходження виробничої (управлінської) практики, під час якої здобувачі освіти навчаються демонструвати толерантність, емпатію, вміння налагоджувати співробітництво з пацієнтом/клієнтом, колегами, проявляти лідерські якості, працювати в критичних умовах та логічно і системно мислити.

2. ІНФОРМАЦІОННИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента	
			денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативний	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 224 “Технології медичної діагностики та лікування” (шифр і назва)	Рік підготовки:	
			1-й
		Семестр	
			1-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних –40 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 50	Освітній ступінь: другий (магістерський) ОПП: «Лабораторна діагностика»	Лекції	
		- год.	- 16 год.
		Практичні, семінарські	
		год.	- 24 год.
		Самостійна робота	
		год.	50 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: диф.залік			

2.1. Опис освітнього компонента.

2.2.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
1	Наука та її роль в розвитку суспільства. Науковий продукт та його види. Процес формування наукової школи	4	вступна
2	Вибір напрямлення та планування науково-дослідної роботи. Патентний пошук. Творча діяльність та інтелектуальна власність.	2	тематична
3	Наукова інформація. Джерела наукової інформації. Анкетування і його роль в зборі первинної інформації. Розробка та етапи анкетування.	2	тематична
4	Науково-дослідна робота студентів. Завдання групи Науково-дослідної частини по роботі зі студентами. Участь студентів в наукових дослідженнях.	2	проблемна
5	Організація роботи науковця. Організація праці в науковій діяльності. Ефективність роботи науковця. Основні риси працівника науки.	2	тематична
6	Медико-соціологічне наукове дослідження: форми, види, способи отримання статистичної інформації. Етапи статистичного дослідження.	2	тематична
7	Наукові публікації як форма оприлюднення результатів наукового дослідження. Підготовка та загальні вимоги до написання, оформлення та захисту наукового продукту.	2	тематична
	Всього годин	16	

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Роль науки в розвитку суспільства. Науковий продукт та його види	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
2	Наукова інформація. Джерела наукової інформації.	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
3	Медико-соціологічне наукове дослідження: форми, види, способи отримання статистичної інформації..	4	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
4	Статистичні таблиці. Макети. Правила їх заповнення. Вимоги до оформлення ілюстрацій.	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
5	Епідеміологічний аналіз як складова наукового дослідження: мета, завдання та дизайн.	4	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
6	Впровадження результатів наукових досліджень та оцінка їх ефективності: впровадження завершених досліджень в підприємство, ефективність наукового дослідження.	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
7	Наукові публікації як форма оприлюднення результатів наукового дослідження.	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
8	Особливості підготовки рефератів. Підготовка та захист курсової роботи.	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
9	Захист дипломної роботи та особливості підготовки.	2	Ділова гра	Письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання
10	Оформлення презентації за результатами проведеного наукового дослідження.	2	Бесіда, розповідь-пояснення	Усне опитування, тестовий контроль
Всього годин		24		

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вибір напрямлення та планування науково-дослідної роботи: формування теми, планування, аналіз теоретико-експериментального дослідження та формулювання висновків.	4	Робота з літературою	Тестовий контроль
2	Патентний пошук. Творча діяльність та інтелектуальна власність	4	Презентація	Письмове опитування
3	Наукова інформація. Джерела наукової інформації.	6	Робота з літературою	Письмове опитування
4	Організація праці в науковій діяльності. Ефективність роботи науковця	4	Презентація	Тестовий контроль
5	Науково-дослідної частини по роботі зі студентами. Участь студентів в наукових дослідженнях.	2	Презентація	Письмове опитування
6	Етапи статистичного дослідження.	4	Робота з літературою	Письмове опитування
7	Розробка плану та програми, вибір об'єкту та предмету, бази дослідження. Вибір одиниці та обсяг вибірки дослідження.	2	Презентація	Тестовий контроль
8	Макети. Правила їх заповнення. Вимоги до оформлення ілюстрацій.	4	Робота з літературою	Письмове опитування
9	Збір статистичного матеріалу. Визначення скринінгових тестів та їх класифікація. Визначення анамнестичних технологій. Заповнення облікових карток. Перевірка отриманих результатів. Обробка та зведення даних з використанням сучасних математичних, статистичних методів та інформаційних засобів. Статистичне групування отриманих результатів	4	Презентація	Тестовий контроль
10	Аналіз отриманих результатів. Формулювання доказових висновків. Розробка практичних рекомендацій. Літературне та графічне оформлення результатів статистичного та соціологічного дослідження. Вимоги до оформлення списку використаних джерел.	6	Робота з літературою	Письмове опитування

11	Види та особливості епідеміологічних досліджень. Мета та завдання	4	Презентація	Тестовий контроль
12	Підготовка та загальні вимоги до написання, оформлення та захисту наукового продукту	6	Робота з літературою	Письмове опитування
	Всього годин	50		

Методи навчання:

1. Словесні методи: бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.
3. Практичні методи: ситуаційні задачі, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота.
4. Інтерактивні методи: дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, ділова гра.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ №181 від 21.08.2021.

Поточна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння здобувачами вищої освіти кожної теми освітнього компоненту та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ЗНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженій наказом ХНМУ № 181 від 21.08.2021.

Підсумковий бал за ЗНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. Відповідно до вказаної Інструкції, перерахунок середньої оцінки за загальну навчальну діяльність (ЗНД) у багатобальну шкалу, для освітніх компонентів, що завершуються диференційованим заліком проводиться відповідно до таблиці 1.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компоненту, що завершується дифзаліком)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Проведення та оцінювання диференційованого заліку

Диференційований залік - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Диференційований залік проводиться викладачем групи на останньому практичному занятті з урахуванням особливостей освітнього компоненту диференційований залік проводиться у формі оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань у день диференційованого заліку..

Кафедрою обрано другий підхід до оцінювання освоєння практичних навичок та теоретичних знань (табл. 5).

Таблиця 5

Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав», «не виконав»

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину освітнього компоненту	За кожену відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 20 балів; «4» - 18 19балів; «3» - 12-17 балів.
1	20	18	12		
2	20	18	12		
3	20	18	12		
4	20	18	12		
	80	65	50		

Оцінка з освітнього компоненту

Оцінка з освітнього компоненту визначається як середнє арифметичне балів ПНД, які переводяться у 120-бальну шкалу ЕСТС (табл.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо на диференційованому заліку.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення освітнього компоненту – 200 балів, у тому числі максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, а також максимальна кількість балів за результатами іспиту - 80 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у тому числі мінімальна поточна навчальна діяльність – 70 та за результатами іспиту – 50 балів.

Технологія оцінювання освітнього компоненту.

Оцінювання результатів вивчення освітнього компоненту проводиться безпосередньо під час диференційованого заліку. Оцінка з освітнього компоненту визначається як сума балів за ПНД та диференцій

ованого заліку і становить $\min - 120$ до $\max - 200$. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 6.

Таблиця 6

**Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Таблиця 2

**Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності
здобувачів освіти з освітнього компоненту**

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу

повторного складання семестрового контролю	
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Оцінка з освітнього компоненту виставляється лише студентам, яким зараховані усі підсумкові заняття та диференційований залік.

Студентам, що не виконали вимоги навчальних програм освітнього компоненту виставляється оцінка FX, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку, але не склали його. Оцінка F виставляється студентам, які не допущені до складання диференційованого заліку.

Оцінки "FX" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення освітнього компоненту, формою контролю якої є залік.

Після завершення вивчення освітнього компоненту відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють студенту відповідну оцінку за шкалами (Таблиця 6) у залікову книжку та заповнюють відомості успішності студентів з освітнього компоненту за формами: У-5.03В – **диференційований залік**.

3.2. Перелік питань до диференційованого заліку:

1. Науковець та його роль у проведенні наукового дослідження. Організація його праці.
2. Індивідуальний план науковця та його затвердження.
3. Раціональна організація праці науковця в наукових дослідженнях та її ґрунтування. Визначення програми дослідження.
4. Графік виконання роботи науковця та його складові. Затвердження графіку.
5. Принципи організації праці у науковій діяльності.
6. Систематизація результатів наукового дослідження.
7. Способи отримання статистичної інформації. Спосіб безпосереднього спостереження.
8. Несуцільне дослідження. Види.
9. Послідовність виконання медико-статистичних досліджень. Елементи першого етапу статистичного дослідження.
10. Елементи програми дослідження та програми збору при проведенні першого етапу наукового дослідження.
11. Статистичні таблиці, основні поняття і елементи. Переваги табличного методу.
12. Склад статистичних таблиць. Правила їх побудови.
13. Види статистичних таблиць. Групова таблиця.
14. Етапи процесу побудови повноцінної статистичної таблиці. Другий етап статистичного дослідження.
15. Побудова статистичних таблиць на четвертому етапі. Формування присудка таблиці.
16. Економічна ефективність наукових досліджень та її результати.
17. Вибіркове спостереження і його мета.
18. Види ефективності науково-дослідних работ. Економічний ефект науково-дослідної роботи.
19. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Структура магістерської роботи.

20. Етапи процесу виконання курсової роботи.
21. Захист курсової роботи та послідовність її проведення.
22. Курсова робота та її частини. Характеристика підрозділу основної частини роботи.
23. Дипломна робота її основні завдання та загальні вимоги.

3.3. Контрольні питання:

1. Яка роль науковця у проведенні наукового дослідження. Організація його праці.
2. Що відображається в індивідуальному плані науковця? Хто затверджує цей план?
3. На чому ґрунтується раціональна організація праці науковця в наукових дослідженнях? Що визначає програма дослідження?
4. З яких частин складається графік виконання роботи науковця? Хто затверджує цей графік?
5. Назвіть принципи організації праці у науковій діяльності? Чим зумовлена колективність праці?
6. Що таке систематизація результатів наукового дослідження?
7. Назвіть способи отримання статистичної інформації. Що уявляє собою спосіб безпосереднього спостереження?
8. В чому полягає суть звіту при розкритті сутності даної науково-дослідної роботи?
9. Що передбачає несутільне дослідження? Назвіть його види.
10. В якій послідовності виконуються медико-статистичні дослідження? Назвіть елементи першого етапу статистичного дослідження.
11. Які елементи передбачає програма дослідження та програма збору при проведенні першого етапу наукового дослідження?
12. Статистичні таблиці, основні поняття і елементи. Назвіть переваги табличного методу.
13. Склад статистичних таблиць. Правила їх побудови.
14. Види статистичних таблиць. Дайте характеристику груповій таблиці.
15. З яких етапів складається процес побудови повноцінної статистичної таблиці? Дайте характеристику другому етапу.
16. Як будуються статистичні таблиці четвертого етапу? Що формує присудок таблиці?
17. За якими результатами уточняється економічна ефективність наукових досліджень?
18. Що таке вибіркоче спостереження? В чому полягає його мета?
19. На які види поділяється ефективність науково-дослідних робіт?
20. Що являє собою економічний ефект науково-дослідної роботи?
21. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Що включає в структуру магістерська робота?
22. Назвіть етапи процесу виконання курсової роботи.
23. В якій послідовності проводиться захист курсової роботи?
24. З яких частин складається курсова робота? Охарактеризуйте підрозділи основної частини цієї роботи.
25. Дипломна робота її основні завдання та загальні вимоги.

3.3. Індивідуальні завдання:

Індивідуальна робота здобувачів під керівництвом викладача з освітнього компоненту «Методологія наукової роботи» проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел та інтернет-ресурсів, рекомендованих для опанування тем та вирішення навчальних завдань, підготовки доповідей або есе за ними; виконання ситуаційних завдань і практичних вправ з різних тем освітнього компоненту, виконання завдань (аналітичних, пошукових).

Здобувачі заочної форми навчання повинні виконати індивідуальне завдання і надіслати його на перевірку викладачеві (на e-mail) не пізніше, ніж за 5 днів до початку навчальної сесії. Виконання роботи передбачає пошук і опрацювання студентом теоретичного та аналітичного матеріалу з питань вивчення і систематизацію, здійснення узагальнень та формулювання обґрунтованих висновків.

Завдання для індивідуальної творчої роботи обирається здобувачом із запропонованого викладачем переліку. Також може бути самостійно запропонована тема, відповідно до його/її наукових чи навчальних інтересів. Така тема має бути обов'язково узгоджена з викладачем. Критерії оцінювання індивідуального завдання.

Робота має в повному обсязі розкривати зміст обраної теми, бути структурована та містити перелік використаних літературних джерел, оформлений відповідно до існуючих вимог. Презентація повинна мати обсяг 10-20 слайдів, бути належним чином оформлена (відповідно до загальноприйнятих вимог до оформлення наукових та навчальних презентацій). Робота має бути подана на перевірку у визначені строки. При виконанні і захисті роботи обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності.

Невідповідність змісту, занадто великий або малий обсяг роботи, невідповідність формальним вимогам до оформлення, відсутність переліку використаних джерел або його неправильне оформлення, недотримання вимог академічної доброчесності, недостатня структурованість роботи, невчасне подання роботи на перевірку, невпевнений захист роботи є підставами для зниження оцінки або ж повернення роботи на доопрацювання.

Пропоновані теми індивідуальних творчих завдань:

1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності
2. Понятійний апарат, зміст та класифікація наук
3. Організація наукової діяльності в Україні
4. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення
5. Науково-дослідницька діяльність студентів
6. Вибір теми та реалізація наукового дослідження
7. Ефективність наукових досліджень
8. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень
9. Методи та техніка наукових досліджень
10. Методи емпіричного дослідження
11. Методи досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях
12. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень
13. Спостереження як метод наукового дослідження.
14. Опитування як метод наукового дослідження.
15. Тестування як метод наукового дослідження.
16. Методи математичної статистики у наукових дослідженнях проблем фізичного виховання та спорту.
17. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі
18. Техніка роботи зі спеціальною літературою
19. Загальні положення щодо виконання курсових та випускних робіт
20. Курсова і дипломна роботи, особливості виконання
21. Етапи роботи над дослідженням та оформленням курсової та дипломної робіт
22. Захист дипломної роботи
23. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження

24. Наукова публікація: поняття, функції, основні види
25. Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді
26. Реферат, доповідь, виступ, книги
27. Науковий апарат наукового дослідження.
28. Структура описової частини результатів наукового дослідження.
29. Правила оформлення списку використаних джерел.
30. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання
31. Форми звітності при науковому дослідженні

3.6. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Посилання:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ.

Політика освітнього компоненту полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>)

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компоненту. Якщо здобувач пропустив навчальне заняття він має його відпрацювати відповідно до «Положення про порядок відпрацювання здобувачами вищої освіти Харківського національного медичного університету навчальних занять». Відпрацювання проводяться щоденно черговому викладачу кафедри.

У разі, якщо здобувач не здав вчасно індивідуальне завдання з поважної причини, необхідно повідомити викладача про таку ситуацію та встановити новий строк здачі. Якщо здобувач не встигає з виконанням індивідуального завдання він може попросити у викладача відкладення терміну з обґрунтуванням причини невчасного виконання (викладач вирішує в кожній конкретній ситуації чи є сенс продовження строку виконання і на який термін).

У разі невиконання завдань під час навчальних занять, чи невиконання частини такого заняття викладач виставляє незадовільну оцінку, яку здобувач має перескласти викладачеві у вільний час викладача і здобувача, який слід попередньо призначити.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші.

Під час практичних занять очікується достатній рівень підготовленості здобувачів до них та активна участь в роботі і виконанні поставлених викладачем завдань. Зокрема, очікується активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час занять важливі:

- повага до колег, ввічливість та вихованість,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента /-ки),
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами, підготовленість до заняття.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти

очікується зацікавленість участю у різноманітних науково-комунікативних заходах з предметного профілю.

Успішне проходження курсу вимагає дотримання академічної доброчесності, знання та вміння використовувати при підготовці до занять та виконанні завдань Положення про порядок перевірки у Харківському національному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ.

Успішне опанування освітнього компонента вимагає дотримання засад академічної доброчесності. Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації НАЗЯВО (від 29.10.2019 р. протокол № 11) в ХНМУ запроваджено систему розвитку академічної доброчесності, основні положення якої розміщено на сайті ЗВО: Кодекс академічної доброчесності ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 305) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/kodex_ad.pdf); Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf); Положення про Комісію з доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf); Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2020 р. № 195); Положення про підготовку та захист магістерських робіт студентів, які здобувають ступінь вищої освіти «магістр» у ХНМУ. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. ХНМУ підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.

Базова

- 1.Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. –260 с.
- 2.Дейниченко Г.В., Постнов Г.М. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Харків: Вид-во ХДУХТ, 2014. – 115 с.
- 3.Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. - Вид. 3 – Вінниця: «Нова книга», 2013. – 560 с.
- 4.Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by RogesDetels, Martin Gulliford, QuarraishaAbdoolKarimand ChorhChuan Tan. – Oxford University Press, 2017. – 1728 p.
5. Методичні рекомендації кафедри

Додаткова

1. Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaid. - ELSEVIER., 2017. – 450 p.
2. Donaldson`s Essential Public Health, Fourth Edition. Liam J. Donaldson, Paul Rutter – CRC Press, Taylor&Francis Group, 2017 – 374 p.
3. Jekel`s epidemiology, biostatistics, preventive medicine and public health. Fourth edition. DavidL. Katz, Joann G. Elmore, Dorothea M.G. Wild, Sean C. Lucan. – ELSEVIER., 2014. – 405

p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
- Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
- Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
- Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
- Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
- Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
- Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»:

<http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>

- Журнал British Medical Journal www.bmj.com
- Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією у ХНМУ

(https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf)

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами вищої освіти ХНМУ окремих освітніх компонентів понад обсяг навчального плану

(https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf)

Положення про визнання результатів неформальної освіти в ХНМУ
(https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv-1.pdf)

Інклюзивна освіта :https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf